

La ventana de la UJI

'La qualitat de l'aire a Espanya', en la Universitat d'Estiu

La Universitat Jaume I acull un curs emmarcat en les actuacions encaminades a consolidar la reducció de la contaminació

XAVIER Querol*

ELISEU Monfort*

La qualitat de l'aire és un dels paràmetres ambientals més rellevants per a millorar la qualitat de vida. El seu deteriorament se sol relacionar amb l'increment de morts prematures (sobre 370.000 anuals a la UE-27 durant 2019, segons l'Agència Europea de Medi Ambient). Però això és només la punta de l'iceberg, perquè també es produeix un increment de la morbiditat, absències laborals i costos associats (el 4,5% del PIB a escala global segons el Banc Mundial).

S'ha de remarcar que en la UE l'evolució és molt positiva, ja que, segons la mateixa Agència Europea de Medi Ambient, en 1990 el nombre de morts prematures associades amb la contaminació de l'aire arribava al milió anual. En Espanya aquesta millora ha sigut especialment remarcable per a les partícules en suspensió (PM10 i PM2.5) i diòxid de nitrogen (NO2), i menys per a l'ozó (O3). Malgrat aquesta gran millora, els nivells de contaminació disten molt dels que marca la nova guia de l'Organització Mundial de la Salut. Per tant, la nostra societat, incloses les administracions competents i la comunitat investigadora, però també la ciutadania, hem de treballar per a persistir en la millora necessària per a no su-

perar aquests nivells.

En aquest marc, i en les actuacions encaminades a consolidar aquesta millora, s'emmarca el curs *La qualitat de l'aire a Espanya* de la Universitat Jaume I. El Ministeri de Transició Ecològica i Repte Demogràfic i les comunitats autònomes van llançar a principis dels 2000 uns seminaris sobre la qualitat de l'aire d'Espanya on es debatia sobre els reptes en aquesta matèria. Aquests seminaris es van realitzar a Sitges, Santander, Cuacos, la Universitat Internacional Menéndez Pelayo a Santander, i València. El debat s'estableix entre els experts de les administracions competents en qualitat de l'aire, i a més hi participen investigadors especialitzats en diferents aspectes relacionats amb la contaminació atmosfèrica. Per diverses causes, aquests seminaris es van veure interromputs i el curs d'estiu proposat per als dies 1 i 2 de juny pretén reactivar-los, amb la idea d'establir la Universitat Jaume I com la seua seu principal.

Aquests seminaris s'han centrat en els reptes de qualitat de l'aire més candents en cada període en què s'han celebrat. Enguany, com a principals reptes i que, per tant, seran els temes principals del curs, en destaquem els següents: com cal actuar per a re-

duir la contaminació i aproximar-nos als nivells guia de l'OMS?; com es revisaran les directives de qualitat de l'aire d'Europa perquè això siga possible?; com es poden aplicar les zones de baixes emissions, quins efectes tenen sobre la qualitat de l'aire i quines mesures han de complementar-les?; i com està desplegant-se el pla estatal d'ozó troposfèric per a reduir els nivells d'aquest complex contaminant?; entre altres qüestions.

Per a tractar aquests temes es compta amb uns 25 ponents experts en qualitat de l'aire. Entre ells figuren experts de l'OMS i de la Direcció General de Medi Am-

bient de la CE, experts internacionals en la matèria, tècnics del Ministeri de Transició Ecològica i Repte Demogràfic, tècnics de les comunitats autònomes, i d'ajuntaments, investigadors d'universitats i centres d'investigació i experts del sector privat i ONG. Destaquem la participació de **Román Pérez Velasco** de l'OMS, del castellonenc **Vicente Franco** de la Direcció General de Medi Ambient de la CE, i de **Guido Lanzani** del Govern de Llobardia (Itàlia).

En els aspectes formals cal destacar que el curs de 2022 se celebrarà per primera vegada en format híbrid, amb dos dies de dura-

ció. El primer dia es farà una anàlisi de les tendències legislatives en matèria de qualitat d'aire a la Unió Europea, en un moment crucial, atès que s'han publicat recentment noves recomanacions de l'OMS i s'han iniciat els treballs per a la preparació de la directiva sobre qualitat d'aire. Aquesta jornada es completarà amb sessions sobre el diagnòstic de la qualitat d'aire a Espanya i sobre els avanços en dues eines fonamentals per al seu control i avaluació: la modelització i les xarxes de monitoratge de la qualitat d'aire.

El segon dia se centrarà en l'exposició i debat sobre les accions de millora de la qualitat de l'aire previstes a curt termini, en dos reptes que es consideren primordials: reduir els nivells d'ozó troposfèric i implantar zones de baixes emissions en les principals ciutats. Per a donar-li un major dinamisme al seminari es plantegen exposicions de curta duració, amb debats específics en cada bloc temàtic, i una taula redona al final de cada jornada.

Amb aquest curs la Universitat Jaume I, en col·laboració amb el Ministeri de Transició Ecològica i Repte Demogràfic, la Generalitat Valenciana i el Consell Superior d'Investigacions Científiques, afavoreix un marc de debat per a la millora del medi ambient, entre les administracions competents, els centres d'investigació, el sector privat i les oenegés. =

*Directors del curs 'La qualitat de l'aire a Espanya'

El curs se celebrarà per primera vegada en format híbrid, amb dos dies de duració i la intervenció de 25 ponents experts en el tema